

Český jazyk – literatura – 7. ročník

Pro 7. B pracovní list k vypracování (tento pracovní list jsme začali v hodině, ale nestihli jsme ho celý):

Jonathan Swift – Gulliverovy cesty

I. Bylo to před 3 roky. Plavili jsme se na lodi Antilopa do Indie. Cestou nás zastihla velká bouřka a změnila nám směr plavby. Pluli jsme teď na severozápad od Tasmánie. Podle měření jsme zjistili, že jsme na 30 stupních jižní šířky.

II. Silný vítr odfoukl naši loď na skálu a loď se rozbila. Ještě jsme stihli spustit na moře malý člun, díky němu se zachránilo 6 mužů před utopením. Loď se už dávno potopila. Veslovali jsme několik kilometrů, ale pak jsme přestali, byli jsme už moc unavení. Nechali jsme se nést mořem. Najednou se náš člun kvůli větru převrátil, museli jsme plavat. Nakonec jsem ke břehu doplaval sám.

III. Bouřka skončila. Na břeh jsem se dostal večer, byla už tma a nikdo kolem nebyl. Cítil jsem se velmi unavený – kvůli velkému teplu a kvůli alkoholu, který jsem na lodi vypil. Lehl jsem si do měkké nízké trávy a spal. Když jsem se vzbudil, bylo už světlo. Chtěl jsem vstát, ale nešlo to. Měl jsem ruce, nohy i vlasy přivázané k zemi, nemohl jsem se hýbat. Slyšel jsem kolem sebe zvuky, ale nic jsem nemohl vidět. Za chvíli jsem ucítil, že se něco živého pohybuje po mojí noze.

1. Roztříděte do myšlenkové mapy následující fráze z textu:

plavil se – do Indie – před 3 roky – na břeh – loď se rozbila – spal – večer – bouřka skončila – chtěl vstát – měkká tráva – člun se převrátil – Gulliver – cítil se unavený – lehnul si – loď se potopila - 30 stupňů jižní šířky – slyšel zvuky – doplaval sám

Jaké mohl mít vypravěč další pocity? Zakroužkujte z nabídky.

Byl nadšený – překvapený – zoufalý – naštvaný – šťastný – vyděšený - bezstarostný Měl radost – strach – dobrou náladu – obavy – špatný pocit – dobrý pocit - nahnáno Líbilo se mu to – nelíbilo se mu to – hrozil se – těšil se – bál se – neviděl východisko

Zakroužkujte: jaký vypravěč vypráví příběh?

A. vypravěč v 1. osobě = ich-forma

B. vypravěč ve 3. osobě = er-forma (př. Já jsem šel do školy a viděl jsem děti.) (př. Petr šel do města a viděl lidi.)

Přepište následující větu tak, aby šlo o druhý typ vypravěče:

Měl jsem ruce, nohy i vlasy přivázané k zemi, nemohl jsem se hýbat.

.....

Jaké nadpisy patří k odstavcům? Spojte:

Odstavec I.

1. Únava a nepříjemné probuzení

Odstavec II.

2. Bouřka na cestě do Indie

Odstavec III.

3. Dvojí potopení lodi

O čem byl úryvek? Doplňte následující fráze do textu:

se zachránilo - pohybovalo - veslovali - unavený - slyšel - převrátil - přestali - usnul
uviděli - nechali - rozbila - doplaval - se plavil - zastihla - neviděl

Gulliver lodí do Indie, ale cestou ho bouřka. Později
..... v moři skálu, o kterou se potom loď a potopila se.
Šest mužů na malém člunu. Muži několik kilometrů,
ale pak a se nést mořem. Najednou se člun

Gulliver na břeh sám. Byl, a tak v trávě. Ráno
..... zvuky, ale nikoho tam A pak se mu něco po
noze.

Dále pro obě třídy:

Můj vlastní cestopis

Zkuste si napsat svůj vlastní cestopis (do sešitu literatury). Než začnete psát, udělejte si poznámky, které pak využijete při tvorbě vlastního cestopisu:

- O jaké zemi/městě budu psát:
- Kdy jsem tam byl/a a s kým:
- Co zajímavého se mi tam přihodilo, o jaké příhodě chci vyprávět:
- Jaké zajímavé zvyky v dané zemi mají (svátky, způsob stravování, pozdrav atd.)
- Na co nikdy nezapomenu:
- Mohu použít toto přirovnání:
- Mohu také využít tuto personifikaci:

Pracovní list:

J. Hanzelka a M. Zikmund: S československou vlajkou na Kilimandžáro

Poprvé v životě jsme uviděli pravý africký prales, na to jsme se dlouho těšili. Úzká cesta vedla uprostřed obrovských krásných stromů, keřů a vysoké trávy. Vstoupili jsme do pralesa. Vypadalo to, že slunce přestalo svítit. Najednou byla skoro tma, pod stromy jsme viděli jen občas kousky světlého nebe. Trochu jsme se báli, protože jsme nevěděli, jaká zvířata v pralese žijí.

Slyšeli jsme téct vodu. Když jsme šli dál, zvuk vody se k nám přibližoval. A pak jsme uviděli téct průzračný potok. Lákal nás, abychom se napili. Ale pospíchali jsme. Nebyl čas se zastavovat a pít.

Po hodině se před námi zase rozsvítilo denní světlo a my jsme uviděli velkou zelenou louku. Na louce bylo mnoho krásných a barevných květin, které jsme neznali. Bylo to nádherné! A před námi se objevila obrovská hora Kilimandžáro, kolem vrcholu hory se pohybovaly malé bílé mraky. Vypadalo to, že hora sedí v pralese a přemýšlí.

Odpovězte na otázky k textu:

Kdo je autor textu?

Kam autor cestoval?

O jaký jde literární žánr?

Zakroužkujte: jaký vypravěč vypráví příběh?

A. vypravěč v 1. osobě (ich-forma)

B. vypravěč ve 3. osobě (er-forma)

Doplňte tvrzení:

Vypravěč viděl poprvé v životě

Vypravěč se chtěl napít z průzračného Ale nenapil se, protože

.....

Vypravěč popisuje, jak vypadá a okolí

..... Kilimandžáro.

Podtrhněte v textu pasáže, které vyjadřují nějaký pocit vypravěče.